

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığı

Sayı : 98547999
Konu : Öğrenci Çocuklara Sağlık Yardımı Yapılması
ile Ölüm Gelir/Aylığı Bağlanması.

31/07/2015

GENEL YAZI

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun; -“Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde; genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi tanımı, sigortalının çocukları açısından “..., b) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını, ...” şeklinde yapılmış,

-“Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentleri hariç Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış çocuklardan; 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmayanlara ölüm aylığı bağlanacağı öngörülmüştür.

Kurumumuzca Pedagojik Formasyon Sertifika Programı ve özel eğitime devam eden çocuklarla açık öğretim liseleri ile yükseköğrenime devam eden öğrencilere hangi durumlarda sağlık yardımı verilmesi ile ölüm/gelir aylığı ödenmesi hususları değerlendirilmiş olup, işlemler aşağıda açıklandığı şekilde yapılacaktır.

1- PEDAGOJİK FORMASYON SERTİFİKA PROGRAMINA DEVAM EDEN ÖĞRENCİLER

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde; “Lisans’Üstü” kavramının tanımı yapılarak, Lisans Üstünün, yüksek lisans ve doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimi kapsadığı ve kademelere ayrıldığı belirtilmektedir.

Yine aynı Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim - öğretim yapan üniversitelerde, eğitim - öğretim, metot, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususunun Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine; öğretmen yetiştiren birimler için belirtilen esasların tespitinin Milli Eğitim Bakanlığı ile de işbirliği yapılarak, Yükseköğretim Kurulunca düzenleneceği öngörülmüştür.

Buna göre, Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 29/1/2014 tarihli toplantısında; Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının da görüşü alınarak Pedagojik Formasyon Sertifika Programı mezuniyet belgesinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin ortak hükümler bölümünün (A-9) maddesinde belirtilen lisans üstü ihtisas sertifikası ile eşdeğer olmadığına karar verildiğinden, bu programlara devam eden öğrencilere Kurumumuzca sağlık yardımı yapılmayacağı gibi ölüm gelir/aylık ödemesi de yapılmayacaktır.

vr: 11-405-236

2- ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINA DEVAM EDEN ÖĞRENCİLER

573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin, “Ortaöğretim” başlığını taşıyan 9 uncu maddesi; “Özel eğitim gerektiren bireyler, ortaöğretimlerini özel eğitim okullarında ve/veya diğer genel ve mesleki teknik ortaöğretim okullarında sürdürürler.” hükmüne amirdir.

Öte yandan, 31/5/2006 tarihli ve 26184 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 45 ve 46 ncı maddelerinde; ilköğretimlerini tamamlayan, genel ve mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek veya bu programlardan yararlanamayacak durumda olan ve 23 yaşından gün almamış özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin temel yaşam becerilerini geliştirmek, topluma uyumlarını sağlamak, iş ve mesleğe yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak amacıyla resmî ve özel, özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu) veya iş uygulama merkezleri (okulları) açılacağı öngörülmüştür.

Yönetmeliğin söz konusu maddelerinde; mesleki eğitim merkezi ile iş uygulama merkezlerinde öğrenim süresi 4 yıl olup ortaöğretim kademesinde eğitim verdiği, Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezinde eğitimlerini tamamlayanlara öğrenim belgesi verildiği, bu belgenin yükseköğretime devam etme hakkı sağlamadığı, ancak bireylerin herhangi bir işte istihdam edilmesi durumunda ortaöğretim kurumlarından mezun olanlara tanınan özlük haklarından yararlanmalarını sağladığı, aynı şekilde özel iş eğitim merkezlerinde eğitim sonucunda Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) Öğrenim Belgesi verildiği, ancak bu belgenin mesleki eğitim merkezlerince verilen belgeye denk olmadığı belirtilmektedir.

Buna göre, zihinsel yetersizliği olmakla zorunlu temel eğitim kapsamında kayıt ve devam zorunluluğu olan ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 45 ve 46 ncı maddelerinde belirtilen özel eğitim mesleki eğitim merkezleri ile özel eğitim iş uygulama merkezlerine devam edenlerden 20 yaşına kadar olanlar, 5510 sayılı Kanunun; 3 üncü maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısının çocukları bakımından bakmakla yükümlü olunan kişi sayılarak sağlık hizmetlerinden yararlandırılacak, 34 üncü maddesinde belirtilen diğer koşulların yerine gelmesi şartıyla da bunlara ölüm gelir/aylığı bağlanacaktır.

3- AÇIK ÖĞRETİM LİSELERİNE DEVAM EDEN ÖĞRENCİLER

14/12/2005 tarihli ve 26023 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliğinde; uzaktan eğitim yöntemiyle eğitim öğretim hizmeti veren açık öğretim liselerinin orta öğretim kurumu olmaları nedeniyle öğrenim süresi ve yaşında bir sınırlama bulunmadığı, öğrenim süresinin sekiz dönem olduğu, öğrencilik süresi on iki dönemi aşanların öğrenim görme hakkını kullanmaya devam edebilecekleri ancak öğrencilik haklarından yararlanamayacakları belirtilmektedir.

Diğer taraftan, Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; “...

Aktif Öğrenci: Yeni kayıt olan veya kaydını süresinde yenileyen öğrenciyi,

Kaydı Dondurulmuş Öğrenci: Kaydını bir kez yenilemeyen öğrenciyi,

Kaydı Silinmiş Öğrenci: Üst üste en az iki kez kaydını yenilemeyen ya da Açık Öğretim Lisesi’nden tasdikname ile ayrılmış öğrenciyi, ...” şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre, açık öğretim liselerine devam eden öğrencilerle ilgili gerek bilgisayar gerekse kağıt ortamında temin edilen öğrenci belgelerinde “öğrencilik durumu” alanında yukarıda belirtilen ifadelerin yer alması durumunda yapılacak işlemler aşağıda belirtilmiştir.

Aktif Öğrenci: Yeni kayıt olan veya kaydını süresinde yenileyen öğrenci olduğundan, azami eğitim süresi içinde olmak kaydıyla Kurumumuzca 5510 sayılı Kanunun; 3 üncü maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısının çocukları bakımından bakmakla yükümlü olunan kişi sayılacak, 34 üncü maddesinde belirtilen diğer koşulların yerine gelmesi şartıyla da bunlara ölüm gelir/aylığı bağlanacaktır.

Kaydı Dondurulmuş Öğrenci: Öğrenci belgesinde öğrencilik durumu “Kaydı Dondurulmuş Öğrenci” şeklinde gelenler için okulla daha sonra yazışma yapılarak kayıt yenileme işleminin yapılıp yapılmadığı sorulacaktır. Azami eğitim süresi içinde olmak kaydıyla bir dönem kaydını dondurup ikinci dönem kaydını yeniden yaptıranların kaydını dondurduğu dönem için de sağlık yardımı yapılacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanacaktır.

Örnek:

2014/Eylül ... Aktif

2015/Şubat ... Donuk

2015/Temmuz ... Aktif durumda olan öğrenciye donuk durumda olduğu sürelerde (Şubat ile Temmuz arası dönemde) ölüm/gelir aylığı ödenecek, sağlık yardımı yapılacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanacaktır.

Kaydı Silinmiş Öğrenci: Okuldan tasdikname almış veya üst üste en az iki dönem kaydını yenilemeyen öğrencinin kaydı “silik” durumuna geçeceğinden, kaydı “silik” hale gelenlerin, silik duruma düştüğü tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren ölüm/gelir aylığı kesilecek, sağlık yardımı yapılmayacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanmayacaktır.

Örnek:

2014/Eylül ... Aktif

2015/Şubat ... Donuk

2015/Temmuz ... Silik duruma geçtiği tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren ölüm gelir/aylığı kesilecek, sağlık yardımı yapılmayacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanmayacaktır. Kaydının “donuk” olduğu sürede öğrencilik hakkı verildiğinden, Şubat ile Temmuz arası dönemde ölüm/gelir aylığı ödenecek, sağlık yardımı yapılacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanacaktır.

4- YÜKSEKÖĞRENİME DEVAM EDEN ÖĞRENCİLER

19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanunun 28 inci maddesi ile 4/11/1981 tarihli 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesinin (c) bendinde belirtilen azami süreler değiştirilmiş olup, bu süreler aşağıda gösterilmiştir.

	Hazırlık	Önlisans	Lisans		
Öğrenim Süresi	1 yıl	2 yıl	4 yıl	5 yıl	6 yıl
Azami Süre	2 yıl	4 yıl	7 yıl	8 yıl	9 yıl

Yükseköğretim Kanununun 26/11/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren geçici 67 nci maddesi ile de bu tarihte yükseköğretim kurumlarında kayıtlı olan öğrenciler bakımından azami sürelerin hesaplanmasında, daha önceki öğrenim süreleri dikkate alınmayacağı öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, 26/11/2014 tarihi itibarıyla öğrencilik kaydı bulunan yükseköğretim kurumu öğrencileri için azami süreler yeniden başlatılmıştır. Kurumumuzca öğrenci çocuklara sağlık yardımı yapılması veya ölüm gelir/aylığı ödenmesinde azami öğrenim süreleri esas alındığından, azami sürelerde öğrencilik haklarının devam edip etmediği hususunda gerekli değerlendirmeler yapılırken söz konusu geçici 67 nci madde ile uzatılan yeni azami süreler dikkate alınacaktır.

Örnek: 12/4/2012 tarihinde vefat eden sigortalıdan dolayı 1/5/2012 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlanan ve doğum tarihi 29/10/1990 olan erkek çocuk, 7/9/2010 tarihinde öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programına kayıt yaptırmış olup, halen 1. sınıfta kayıtlı öğrencidir. Erkek çocuk, kayıt olduğu dönemden başlamak üzere azami öğrenim süresi olan dört yıl içinde (7/9/2014 tarihinde) ilgili programı tamamlamak zorunda iken 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun geçici 67 nci maddesi gereğince 26/11/2014 tarihinden itibaren azami sürelerinin

hesaplanmasında daha önceki öğrenim süreleri dikkate alınmayacağından, bu öğrencinin öğrenci hakkı devam ettiği sürece 25 yaşını dolduracağı tarihe kadar tarafına ölüm aylığı ödenecektir.

Buna göre; azami öğrencilik süresi içerisinde olmak kaydıyla öğrencilik haklarının aşağıda belirtildiği şekilde devam ettiği kabul edilerek Kurumumuzca öğrenci çocuklara sağlık yardımı yapılması ve ölüm gelir/aylığı bağlanması işlemleri yürütülecektir.

-Aktif Öğrenci: Azami eğitim süreleri içerisinde her dönem kaydını yenileyerek öğrenimine devam eden öğrenciye sağlık yardımı yapılacak ve ölüm gelir/aylığı ödenecektir.

-İzinli/kayıt donduran öğrenci: Dondurulan sürelerin azami öğrenim sürelerine ilave edildiği gözönüne alındığında, ilgili yüksek öğretim kurumu ile yazışma yapılmak kaydıyla, kaydını yeniledikten sonra herhangi bir nedenle kaydını donduran öğrencilerin öğrencilik hakları devam edeceğinden, dondurulan dönem sonuna kadar sağlık yardımı yapılacak ve ölüm gelir/aylığı ödenecektir. Kaydını yenilemeden donduran öğrencilere ise sağlık yardımı yapılmayacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanmayacaktır.

-Cezalı öğrenci: Yüksek öğrenime devam eden öğrencilerin okuldan uzaklaştırma veya Kurumdan çıkarılma cezalarına ilişkin düzenleme; 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde;

“d) Yükseköğretim Kurumundan Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığı ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağının yazı ile bildirilmesini,

e) Yükseköğretim Kurumundan Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağının yazı ile bildirilmesini,

f) Yükseköğretim Kurumundan Çıkarma: Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığı yazı ile bildirilmesini,

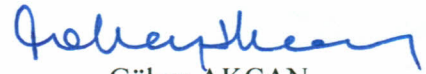
g) Yükseköğretim Kurumundan İki Yarıyıl İçin Uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağının yazı ile bildirilmesini, ifade eder.”

şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre; ilgili yüksek öğretim kurumu ile yazışma yapılmak kaydıyla, öğrencinin en az bir dönemi geçen ceza alması durumunda, bu dönemde öğrencilik hakları devam etmeyeceğinden, Kurumumuzca sağlık yardımı yapılmayacak veya ölüm gelir/aylığı bağlanmayacak ancak, bu cezaların bir dönemi geçmemesi halinde, öğrencilere sağlık yardımı yapılacak ve ölüm gelir/aylığı ödenecektir.

-Pasif/öğrenim kaydını yenilemeyen öğrenci: Pasif öğrenci kaydını yenilemeyen öğrenci olduğundan bunlara sağlık yardımı yapılmaması veya ölüm gelir/aylığı ödenmemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Gökay AKCAN
Genel Müdür V.